

Variació de timbre de la vocal àtona final *-a* en els femenins (ALDC, I, 57. La barba)

(La base del mapa són les respostes a *barba* (ALDC, I, mapa 57), completades en algun cas amb les corresponents a *galta* (ALDC, I, mapa 36) i a *boca* (ALDC, I, mapa 40); el resultat de 145 respon a una nova audició d'aquests mots en l'enquesta corresponent).

La vocal final de mots procedents del llatí com *BARBA*, *BUCCA* o del preromà com **GÁUOTA*, esdevinguts, respectivament, *barba*, *boca* i *galta* en el català escrit, manté l'articulació [a] en la major part del cat.

occidental, mentre que en cat. oriental ha passat a la neutra [ə] (en alguerès, reconvertida en [a] pel contacte amb els parlars sards, que desconeixen aquell so). La solució [a], pel fet de ser la vocal més oberta del sistema i per la posició d'àtona final de mot, ha estat objecte de modificacions, sigui cap a un avançament articulatori, tendent a la palatalització ([a̟], [ɛ], [ɛ̟]), sigui cap a un endarreriment articulatori, tendent a la velarització ([ɑ], [ɔ]); també la neutra, vocal central, pot inclinar-se cap a una major obertura ([ɐ]) o cap a un matís palatal ([ə̟]).

